

Αθήνα, 14 Νοεμβρίου 2017

Δελτίο Τύπου

Πολιτικές και συνεργασία για την προστασία των δικαιωμάτων και την κοινωνική ένταξη των παιδιών προσφύγων, ζητούν οι Ευρωπαίοι Συνήγοροι του Παιδιού

Την ανάγκη εστιασμένων πολιτικών, πολύπλευρων μέτρων και ευρωπαϊκής συνεργασίας για την προστασία των δικαιωμάτων και την κοινωνική ένταξη των παιδιών προσφύγων και μεταναστών τόνισαν οι 23 Ευρωπαίοι Συνήγοροι του Παιδιού σε συνάντησή τους στην Αθήνα, την οποία φιλοξένησε ο Συνήγορος του Πολίτη της Ελλάδας σε συνεργασία με τη UNICEF, με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Μετά την αρχική κινητοποίηση για την υποδοχή και φροντίδα των προσφυγικών πληθυσμών, στους οποίους περιλαμβάνεται μεγάλος αριθμός παιδιών, η επόμενη μεγάλη πρόκληση για την Ευρώπη είναι η κοινωνική ένταξη και η προστασία των παιδιών από καταστάσεις που οδηγούν στη θυματοποίηση και την περιθωριοποίησή τους, όπως επεσήμαναν οι εκπρόσωποι των ανεξάρτητων αρχών, οι οποίοι υιοθέτησαν [κείμενο Συστάσεων](#) για τις κυβερνήσεις και τα ευρωπαϊκά όργανα.

Στο πλαίσιο της περιφερειακής συνάντησης των Συνηγόρων του Παιδιού, έλαβε χώρα και [ανοιχτή εκδήλωση](#), στην οποία συμμετείχαν διεθνείς εμπειρογνώμονες, εκπρόσωποι δημοσίων υπηρεσιών, διακυβερνητικών οργανισμών, πρεσβειών, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και επαγγελματίες του πεδίου.

Στις συστάσεις των Συνηγόρων τονίζεται ότι η ορθή αναγνώριση των αναγκών των παιδιών, κατά την είσοδο και πρώτη υποδοχή, και η διασφάλιση της πρόσβασής τους σε καθεστώς διεθνούς προστασίας είναι απαραίτητα στοιχεία για την άσκηση των κατοχυρωμένων δικαιωμάτων τους και την κοινωνική τους ένταξη. Σημειώνεται ακόμη η σημασία της αξιοπρεπούς και ασφαλούς διαβίωσης, δεδομένου ότι έχει διαπιστωθεί πως σε αρκετές περιπτώσεις τα παιδιά εκτίθενται σε σοβαρούς κινδύνους εξαιτίας των συνθηκών στις οποίες διαμένουν. Οι Συνήγοροι εστιάζουν επίσης στην ανάγκη ένταξης των παιδιών στο σχολείο από τον πρώτο μήνα της άφιξής τους στις χώρες υποδοχής, στη συμμετοχή σε κοινωνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες, την υποστήριξη από κατάλληλες υπηρεσίες και τη διασφάλιση της ψυχοσωματικής τους υγείας. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στα ασυνόδευτα παιδιά και τα ειδικά μέτρα που χρειάζονται να λαμβάνονται για αυτά, όπως η επιτροπεία τους, η τοποθέτηση σε κατάλληλα περιβάλλοντα προσαρμοσμένα στις ηλικιακές τους ανάγκες, η μέριμνα για την ψυχική υγεία και η ισότιμη εκπαιδευτική και κοινωνική τους ένταξη. Οι Ευρωπαίοι Συνήγοροι του Παιδιού επισημαίνουν ότι είναι απαραίτητο να υποστηριχθεί η ταχεία υλοποίηση της προβλεπόμενης διαδικασίας οικογενειακής επανένωσης αλλά και η πλήρης εφαρμογή του προγράμματος μετεγκατάστασης, με μεγαλύτερη συμμετοχή ασυνόδευτων παιδιών.

Η ειδική επιτετραμμένη του Γ.Γ. του ΟΗΕ για θέματα βίας σε βάρος των παιδιών **Marta Santos Pais** τόνισε ότι «για τα παιδιά που μετακινούνται, ιδιαίτερα αυτά που ταξιδεύουν χωρίς τις οικογένειές τους, η βία υπάρχει μέσα στην καθημερινή τους ζωή και είναι επείγουσα ανάγκη να μετατραπεί η συνεχής κακομεταχείριση και εκμετάλλευση τους σε συνεχή προστασία των δικαιωμάτων τους. Οι Συνήγοροι του Παιδιού παίζουν κρίσιμο ρόλο στη διασφάλιση του απόλυτου συμφέροντος των παιδιών και βοηθούν τα κράτη να παίρνουν πολιτικές αποφάσεις υπολογίζοντας τις απόψεις και τις εμπειρίες των παιδιών και να παρακολουθούν την πρόοδο σε θέματα ασφάλειας και ευημερίας τους».

Ο **Συνήγορος του Πολίτη**, ο οποίος έχει εκδώσει [ειδική έκθεση](#) για την πρόκληση των μεταναστευτικών ροών και της προστασίας των προσφύγων, έχει ενισχύσει κατά την τελευταία διετία τον μηχανισμό του για την παρακολούθηση της κατάστασης των παιδιών που μετακινούνται, με τη συνδρομή και της UNICEF. Στο διάστημα αυτό έχουν πραγματοποιηθεί 144 επισκέψεις σε χώρους όπου βρίσκονται παιδιά πρόσφυγες, πλειάδα συναντήσεων με εκπροσώπους της διοίκησης και παρεμβάσεων υπέρ της προστασίας των δικαιωμάτων των παιδιών, και έχει συγκροτηθεί Δίκτυο με τη συμμετοχή 3 διακυβερνητικών οργανισμών και 18 οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, μέσω του οποίου αναδεικνύονται κρίσιμα θέματα και προωθούνται ενέργειες συνηγορίας για την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών που μετακινούνται.

Ως επιστέγασμα αυτής της εμπειρίας, ο Βοηθός Συνήγορος για τα Δικαιώματα του Παιδιού **Γιώργος Μόσχος** τόνισε ότι *«έχουμε διαπιστώσει την ανάγκη να υπάρξει στρατηγικός σχεδιασμός σε εθνικό επίπεδο και να ενισχυθούν οι συνεργασίες ανάμεσα σε όλους τους φορείς που εργάζονται με και για τα παιδιά που μετακινούνται. Μέσα από αυτές μπορούν να εντοπίζονται καλύτερα οι αδυναμίες των συστημάτων, να αναζητούνται λύσεις και να προβάλλονται οι καλές πρακτικές και τα αποτελέσματά τους για την ευημερία των παιδιών. Προσπάθειες σαν και αυτές που γίνονται στη χώρα μας, όπως αυτή για την ένταξη όλων των προσφυγόπουλων στο σχολείο, θα πρέπει να τυγχάνουν υποστήριξης από όλους τους φορείς, ώστε να αναδειχθεί η ωφελιμότητα τους για ολόκληρη την κοινωνία»*.

Ο **Laurent Chapuis**, Συντονιστής της Ομάδας Ανταπόκρισης της UNICEF για το Προσφυγικό και Μεταναστευτικό στην Ελλάδα, δήλωσε χαρακτηριστικά: *«Πέρα από την άμεση υποδοχή των παιδιών προσφύγων και μεταναστών, είναι αναγκαίο να εφαρμοστούν το συντομότερο δυνατό νομικές μεταρρυθμίσεις που τους επιτρέπουν να έχουν άμεση πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς και μεταρρυθμίσεις οι οποίες προωθούν την κοινωνική τους ενσωμάτωση. Ο ρόλος των Συνηγόρων του Πολίτη στο να καθιστά υπεύθυνους τους αρμόδιους φορείς για την εξασφάλιση των δικαιωμάτων, της υγείας και της πρόσβασης στην εκπαίδευση όλων των παιδιών, είναι ιδιαίτερα καθοριστικός. Η UNICEF είναι ιδιαίτερα χαρούμενη και ικανοποιημένη από την συνεργασία της με τον Συνήγορο του Πολίτη στην Ελλάδα, η οποία στοχεύει στην ενίσχυση της χαρτογράφησης και επίβλεψης των συνθηκών διαβίωσης των παιδιών που μετακινούνται»*.

Η Πρόεδρος της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής της UNICEF, **Σοφία Τζιτζίκου**, τόνισε *«Η Ελληνική Εθνική Επιτροπή UNICEF υλοποιεί για 40 και πλέον χρόνια ένα σημαντικό έργο για τα παιδιά που ζουν στη χώρα μας, είτε είναι ελληνόπουλα είτε όχι. Είμαστε πρωτοπόροι στην προώθηση των δικαιωμάτων του παιδιού και στον αγώνα μας αυτό έχουμε στενή και αποδοτική συνεργασία με το Συνήγορο του Παιδιού, τον οποίο υποστηρίζουμε σε πολλές δράσεις. Παρόλα αυτά, η προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών προσφύγων, πρέπει εκτός από το τοπικό επίπεδο, να υποστηριχθεί και στο περιφερειακό και διεθνές επίπεδο»*.

Η συντονίστρια δικαιωμάτων του παιδιού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής **Margaret Tuite** σε δήλωσή της τόνισε *«Είμαστε ευγνώμονες στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Συνηγόρων του Παιδιού, γιατί συνεχίζει να εστιάζει στα παιδιά που μετακινούνται. Όπως είναι φυσικό, οι διάφορες αρχές και φορείς έχουν διαφορετικές οπτικές, γι' αυτό είναι απαραίτητο οι υπερασπιστές των δικαιωμάτων του παιδιού να διατηρούν μια σφαιρική εικόνα»*.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στην ανοιχτή δομή φιλοξενίας προσφύγων του Ελαιώνα, ενώ οι Ευρωπαίοι Συνήγοροι του Παιδιού παρακολούθησαν και θεατρική παράσταση εφηβικής ομάδας του Μικρού Εθνικού, στο πλαίσιο της δράσης «Θέατρο στα ελληνικά» που απευθύνεται σε έφηβους πρόσφυγες 13-18 ετών, και προσφέρει στα παιδιά αυτά ευκαιρίες έκφρασης και κοινωνικοποίησης.